

מערך אזורי לטיפול בפסולת חקלאית

09/08/22

שריפת פסולת חקלאית ושינויי אקלים

שריפת פסולת חקלאית גורמת נזקים רבים:

- ✓ זיהום אוויר ומפגעי ריח קשים
- ✓ מפגעים נופיים - מערומי פסולת ושאריות שריפה
- ✓ סכנה לשריפות בשטחים פתוחים ויערות
- ✓ לרוב, הגזם מעורב בפלסטיק לסוגיו, הפולט בשריפה גזים רעילים נוספים.

במוצע,
 פלסטיק
 לסוגיו מכיל
 80% פחמן

בנוסף, שריפת
 פלסטיק
 פולטת גזים
 רעילים
 נוספים.

כל שריפת טון פחמן
 פולטת 3.6 טון CO₂

בכל טון גזם
 יבש כ-50%
 פחמן במוצע

שריפת פסולת חקלאית ושינויי אקלים

✓ שריפת הפסולת החקלאית היא נוהג נפוץ בישראל, על אף איסור מפורש בחוק.

- ע"פ הערכות משרד הגנ"ס*, כ-70% מהגזם ו-44% מהפלסטיק אינם מטופלים כראוי.

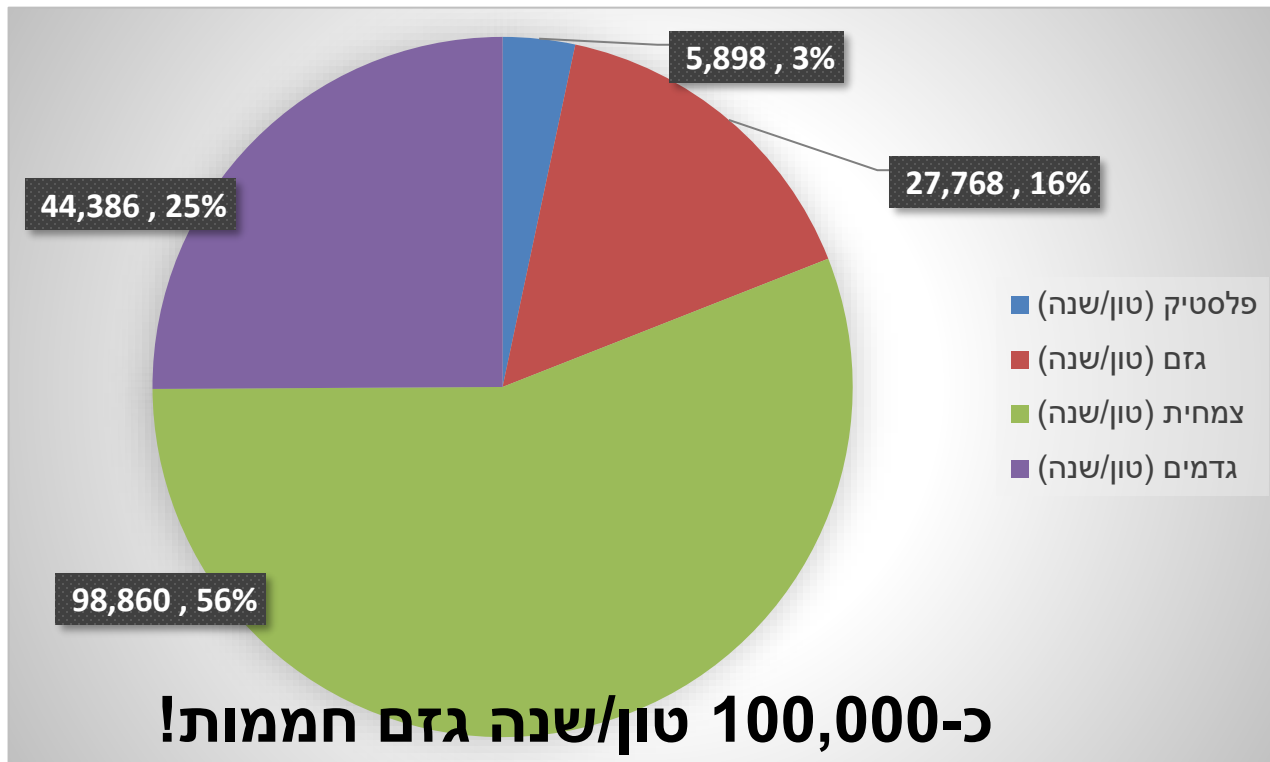
- בהתייעצות עם גורמי מקצוע, ניתן להעריך כי באשכול נגב מערבי נשרפת כחצי מכמות זו.

כלומר, בכל שנה נפלטים כ-51,000 טון CO2 באשכול נגב מערבי כתוצאה משריפת פסולת חקלאית

- על פי נתוני סוכנות הסביבה האירופית (EEA), כמות זו מקבילה ל-413,000,000 ק"מ נסועה ברכב פרטי.

- לשם המחשה, זוהי תוספת של 16,500 מכוניות, הנוסעות רק בשטחי האשכול בנסועה שנתית ממוצעת.

גודל הבעיה

מרכיבי הפתרון

נעשה עד כה

- ✓ בשנת 2020 נכתבה תוכנית לטיפול בפסולת חקלאית ע"י צוות המקצועי של האשכול בשיתוף המועצות והמשרד להגנת הסביבה.
- ✓ במסגרת כתיבת התוכנית בוצעו סקירת המפגעים בשטח, הערכת כמויות של ייצור הפסולת במרחב, בחינת פתרונות קצה, איתור אתרים פוטנציאליים של אתרי קצה ועוד
- ✓ התוכנית אושרה ע"י המשרד בינואר 2021.
- ✓ בדצמבר 2021 התקבלה התחייבות ע"י המשרד להגנת הסביבה.
- ✓ במהלך 21 התחילה הסברה ראשונית מול האגודות החקלאיות, גד"שים וועדות חקלאיות בשתי המועצות, קודם מתקן טיפול פלסטיק וקודמו כתיבת והוצאת מכרזים ראשוניים לטיפול בגזם.

נעשה עד כה...

- ✓ בוצע כנס יזמים להצגת טכנולוגיות טיפול בפסולת חקלאית, חברת רודד נבחרה לפתרון לפסולת הפלסטיק החקלאית, בימים אלו מוקם מפעל הטיפול בקיבוץ סופה.
- ✓ פורסם מכרז לקיצוץ, פינוי וטיפול בערמות ישנות של גזם חקלאי - יש זוכה למכרז.
- ✓ פורסם מכרז לקליטת גזם קצוץ- **נמצאים בשלב משא ומתן מול אתרי קצה**.
- ✓ נבחר מנהל מערך פסולת חקלאית.
- ✓ פורסם RFI למערכת טכנולוגית עבור מערך הטיפול בפסולת החקלאית.
- ✓ הוקם מתקן לטיפול בפלסטיק
- ✓ פורסם RFI לטכנולוגיות ואתרים לטיפול בפסולת חקלאית (זרם צמחי).
- ✓ הוכן ק"ק למתקני קצה – נמצא בבחינה של היועמ"ש

תמונות מהשטח

אופקים | אשכול | בני שמעון | חוף אשקלון | לקיה | מרחבים | נתיבות | רהט | שדות נגב | שדרות | שער הנגב

תכנית ניסויים

בעקבות התקדמות התהליכים בשטח נתגלו פערי מידע שמצריכים ביצוע ניסויים

מבוקרים. עד כה בוצעו מספר ניסויים לבחינת התאמת הציוד דרכי הטיפול:

✓ בוצע ניסוי ראשוני לקיצוץ גזם מופרד במקור וקיצוץ סברס.

✓ תוצאות הקיצוץ הראו כי המכונה שנרכשה עמדה בתנאי המכרז בהיבט של קצב ואיכות

הקיצוץ.

✓ הגזם הועבר לביצוע לניסוי קומפוסטציה יחד עם רפת ניר יצחק בשיתוף עם מו"פ

דרום. ממתין לאישור תקציבי של המשרד לביצוע ניסוי.

✓ הוגשה בקשה למשרד למימון מספר ניסויים בשטח מתוך תקציב ההתחייבות. שכוללים

בין השאר בחינת דרכי הטיפול בערמות ישנות.

אתגרים

- יצירת מנגנון ופתרונות יש מאין- בדרך שלא זרועה
- סגירת מעגלים – טיפול בפסולת כשירות כולל
- מתקני קצה
- מצב קיים – מפגעים, נורמות, עלויות.
- יצירת שוק מבוסס שת"פ ציבורי עסקי

מבט קדימה

- ✓ פרסום ק"ק להקמת מתקני קצה
- ✓ המשך ביצוע ניסויים לטיוב מערך הקיצוץ והטיפול.
- ✓ בניית תוכנית הסברה והתנעתה.
- ✓ מיפוי של ערימות ישנות לטיפול במפגעים ע"פ תעדוף של המועצה ובאישור המשرد.
- ✓ קידום תחנות מעבר לפסולת חקלאית במרחב.
- ✓ קידום הקמת אתרים נוספים במרחב.